

Сарајево, 04.05.2021. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 26.04.2021. - 30.04.2021.**

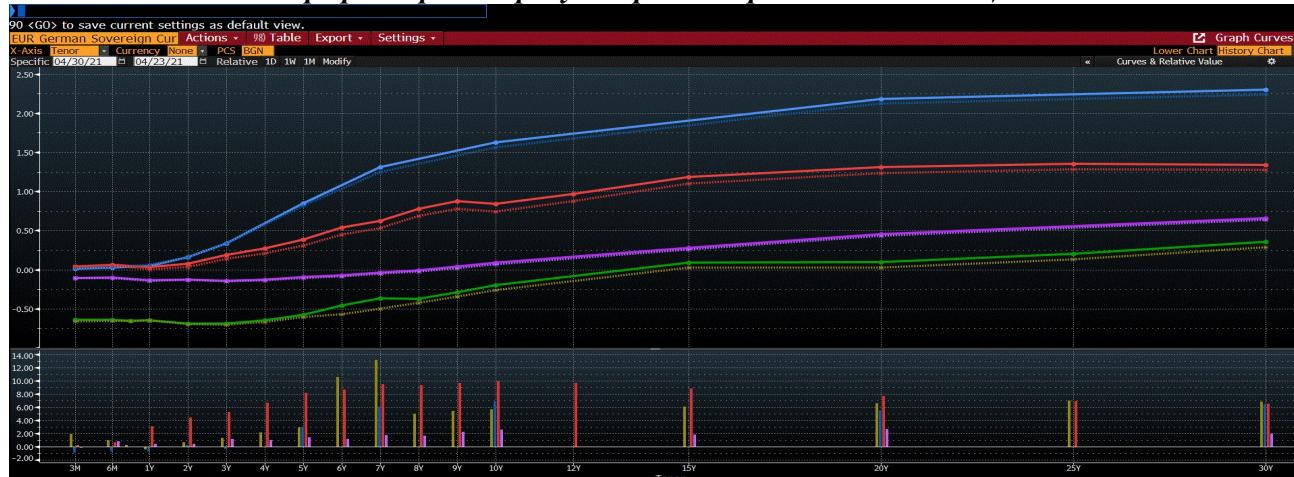
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона		САД		Велика Британија		Јапан	
	23.4.21	- 30.4.21	23.4.21	- 30.4.21	23.4.21	- 30.4.21	23.4.21	- 30.4.21
2 године	-0,69	- -0,68 ↗	0,16	- 0,16 →	0,04	- 0,08 ↗	-0,13	- -0,12 ↗
5 година	-0,61	- -0,58 ↗	0,82	- 0,85 ↗	0,31	- 0,39 ↗	-0,10	- -0,08 ↗
10 година	-0,26	- -0,20 ↗	1,56	- 1,63 ↗	0,74	- 0,84 ↗	0,07	- 0,10 ↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси	
	23.4.21	- 30.4.21
3 мјесеца	-0,623	- -0,627 ↘
6 мјесеци	-0,653	- -0,642 ↘
1 година	-0,593	- -0,640 ↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница



Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 30.04.2021. године (пуне линије) и 23.04.2021. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

На седмичном нивоу приноси обвезница еврозоне су забиљежили повећање. Код њемачких обвезница раст приноса је износио између 1 и 6 базних поена, док је код италијанских обвезница забиљежен раст приноса од 5 до 12 базних поена.

Предсједница Европске комисије von der Leyen је изјавила да је план ЕУ вриједан 750 милијарди EUR, који је, усмјерен ка зеленој економији и снажнијој дигитализацији, након пандемије шанса вијека за развој ЕУ блока. Након што је Влада Финске довела у питање колико брзо ЕУ може да одобри план који све чланице морају ратификовати прије него се почене са емисијом обвезница за ове пројекте, министри финансија Француске и Њемачке су кратко наговијестили како би искористили свој дио плана опоравка за инвестирање у кључне приоритетете ЕУ блока попут климатских промјена и подршке дигиталног развоја. Истакнуто је да је превише времена изгубљено, док је Кина наставила свој раст и САД се опорављају. Премијер Италије Draghi је

упозорио да су судбина и кредитилитет Италије на тесту с обзиром на то да започиње најамбициознији план у посљедњих неколико деценија с циљем покретања економије и рјешавања недостатака који су дugo година плашили инвеститоре. Draghi је истакао да ће Влада инвестирати 248 милијарди EUR која су углавном осигурана кроз кредите ЕУ и грантове. Програм је од историјске важности, а водиће расту запослености за 3,2% до 2026. године. Влада Њемачке је повећала очекивања економског раста за ову годину на 3,5%, док је претходно предвиђање било опрезније и износило је 3%.

Осврћују се на економски индикатор PMI, предсједница ЕЦБ Lagarde је изјавила да постоје добри знакови опоравка економије у кратком периоду према објављеним подацима, као и да се смањују ризици изазвани пандемијом. Lagarde је додала да је још прерано рећи да ли је Европа доживјела најгору економску кризу, што уједно значи да је економији еврозоне и даље потребна подршка монетарне и фискалне политике. Потпредсједник ЕЦБ de Guindos је изјавио да очекује снажан пораст активности у другој половини 2021. и да би инфлација на крају године могла бити виша од 2%, али да до раста долази због привремених фактора и да ће сљедеће године услиједити нова умјереност инфлације. Он је додао да ЕЦБ може почети с повлачењем хитних стимултивних мјера онда када вакцинација достигне критичан ниво и када економија почне да убрзава. Наредна сједница ЕЦБ се одржава 10. јуна, а вјерује се да неки конзервативни креатори монетарне политike већ сада позивају на смањење куповина обvezница, док се други чланови залажу за наставак ове врсте подршке.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Монетарни агрегат M3 – Е3 (Г/Г)	МАР	10,2%	10,1%
2.	Стопа инфлације – Е3 (прелим.)	АПР	1,6%	1,6%
3.	БДП – Е3 (квартално) прелим.	I квартал	-0,8%	-0,6%
4.	БДП – Њемачка (квартално) прелим.	I квартал	-1,5%	-1,7%
5.	БДП – Француска (квартално) прелим.	I квартал	0,0%	0,4%
6.	БДП – Аустрија (квартално) прелим.	I квартал	-	0,2%
7.	БДП – Италија (квартално) прелим.	I квартал	-0,5%	-0,4%
8.	БДП – Шпанија (квартално) прелим.	I квартал	-0,5%	-0,5%
9.	БДП – Белгија (квартално) прелим.	I квартал	-	0,6%
10.	Малопродаја – Холандија (Г/Г)	МАР	-	8,2%
11.	Малопродаја – Шпанија (Г/Г)	МАР	-	18,1%
12.	Потрошња становништва – Француска (Г/Г)	МАР	19,9%	18,7%
13.	Стопа незапослености – Е3	МАР	8,3%	8,1%
14.	Стопа незапослености – Белгија	МАР	-	5,8%
15.	Стопа незапослености – Њемачка	АПР	6,0%	6,0%
16.	Стопа незапослености – Шпанија (квартално)	I квартал	16,50%	15,98%
17.	Индекс економског повјерења – Е3	АПР	102,2	110,3
18.	Ифо индекс очекивања повј. инвеститора – Њемачка	АПР	101,2	99,5
				100,3

САД

Током протекле седмице **одржан је састанак FOMC-а на коме није дошло до измене монетарне политике**. Фед је задржао каматне стопе близу нуле и откуп обvezница на 120 милијарди USD мјесечно. Истакнуто је да је прерано да се разматра укидање хитне подршке са и даље великим бројем незапослених због пандемије.

Предсједник Феда Powell је одбацио инфлаторне ризике, истакавши да се ради о транзиторном расту стопе инфлације, те је потврдио да Фед још није спреман разговарати о смањењу свог масовног програма куповине имовине. Позивајући се на најновије мјесечне податке који су показали да је америчка економија у марта креирала готово милион нових радних мјеста, Powell је нагласио да један сјајан извјештај није довољан и да ће дјеловати на основу стварних података, а не на основу прогноза, додавши да су још увијек далеко од својих циљева и да је број радних мјеста и даље мањи за 8,5 милиона у односу на фебруар 2020. године. Амерички предсједник

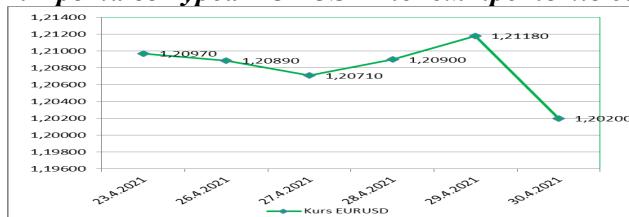
Biden се у сриједу вече обратио Конгресу, позвавши на јединство предложио је свеобухватни план вриједан 1,8 билиона USD за нову потрошњу на здравствену заштиту, бригу о дјеци и образовање. Предсједник Феда Powell је признао да је уочен раст економије, али да нема доволно доказа о значајном даљем опоравку економије којим би дозволили промјену поставки ултрастимултивне монетарне политике. Предсједник Biden је потписао извршну наредбу којом се савезни предузетници приморавају да плаћају минималну плату од 15 USD на сат, појачавајући притисак на предузећа да својим запосленим понуде веће плате. Из Бијеле куће је саопштено да би приједлог предсједника Biden да повећа порез на доходак имућним утицао на појединце који ће 2022. године зарадити више од 452.700 USD и брачне парове који ће зарађивати најмање 509.300 USD. Највиши порески ниво од 39,6%, који је предложен у Bidenovom "Америчком плану за породицу", обухватио би мање од 1% пореских обveznika.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Поруџбине трајне робе Р	МАР	2,3%	0,5%
2.	Индекс прерађивачког сектора Феда из Даласа	АПР	30,0	37,3
3.	FXFA индекс цијена кућа (M/M)	ФЕБ	1,0%	0,9%
4.	Индекс повјерења потрошача	АПР	113,0	121,7
5.	Индекс пређивачког сектора Феда Ричмонда	МАР	22	17
6.	МБА апликације за хипотекарне кредите	23. април	-	-2,5%
7.	Залихе у трговини на велико (M/M) Р	МАР	0,5%	1,4%
8.	Број иницијалних захтјева за незапослене	24. април	540.000	553.000
9.	Континуирани захтјеви	17. април	3.590.000	3.660.000
10.	Приватна потрошња	I квартал	10,5%	10,7%
11.	РСЕ дефлатор (Q/Q)	I квартал	2,4%	2,3%
12.	Индекс расположења потрошача	25. април	-	55,0
13.	Број кућа које чекају на реализацију (M/M)	МАР	4,4%	1,9%
				-11,5%

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад са нивоа од 1,2097 на ниво од 1,2020.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице



ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Аналитичари очекују да би BoE могла ове седмице ублажити стимултивну монетарну политику и смањити темпо куповине обвезница, док се чини да се британска економија нагло опоравља од пада изазваног пандемијом. Трговине и ресторани се поновно отварају, малопродаја је премашила количину предпандемије у марта, а индекс менаџера набавки су у априлу достигли највиши ниво од 2013. године, чему је помогао програм брзе вакцинације. Истраживачка група која води кампању за становнике с ниским примањима је објавила да би Влада Велике Британије требало да прошири мрежу социјалне заштите како би обезбиједила бесповратне исплате чак и онима који остану без посла и након пандемије. Из Фондације за резолуцију је саопштено да би Влада требало да уведе форму осигуране зараде, где се као подршка незапосленим исплаћује 80% од претходне зараде током три мјесеца. Ова мјера би Велику Британију коштала око 3,25 милијарди GBP (4,5 милијарди USD) годишње уколико би стопа незапослености била слична оној из 2009. године и мање од 1 милијарде GBP уколико би стопа незапослености била близу нивоа из 2019. године.

Брисел је упозорио да трговински споразум с Великом Британијом дозвољава да ЕУ царинама утиче на робу из Велике Британије уколико премијер Johnson не буде поштовао пост-Брегзит обавезе према Сјеверној Ирској, док чланови ЕУ Парламента треба да ратификују споразум.

Предсједница ЕУ Комисије von der Leyen је истакла да споразум о сарадњи и трговини даје више простора ЕУ у односу на Велику Британију. Очекује се да ће MPC BoE на свом састанку који је заказан 6. маја оставити непромијењене каматне стопе и програм квантитативних олакшица на нивоу од 0,1%, односно 895 милијарди GBP.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	BRC Индекс цијена (Г/Г)	АПР	-	-1,3% -2,4%
2.	Nationwide цијене кућа (Г/Г)	АПР	5,0%	7,1% 5,7%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, док је депрецирала у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад са нивоа од 0,87148 на ниво од 0,87011, док је курс GBPUSD смањен са нивоа од 1,3876 на ниво од 1,3822.

ЈАПАН

BoJ је задржала постојећу монетарну политику након завршеног дводневног састанка MPC BoJ, али коментари који ће услиједити након састанка о питању финансијских ризика можда могу дати наговјештај како ће BoJ водити програм квантитативних олакшица у садашњем многофлексибилнијем оквиру. У вези с очекивањима економских активности и инфлације у априлу 2021. године, BoJ је задржала опрезна очекивања за опоравак економије, побољшавајући прогнозе за економски раст, али смањујући очекивања за инфлацију за 2021. годину, где је потврдила став о прогнозама кретања инфлације која су знатно испод 2% за 2022/2023. годину, сугеришући да ће задржати масовне подстицаје у наредних неколико година, најмање до априла 2023. године, када је предвиђено да гувернер Курода напусти BoJ. Гувернер Курода је наговијестио да је спреман да продужи програм помоћи због пандемије и послије септембарског рока, пошто су спорије вакцинације и пораст броја заражених новим сојем вируса погодили трговце.

Јапански пословни лидери и нобеловац биолог Shinya Yamanaka су позвали Владу да реформише програм вакцинације, укључујући могућност увођења покретних вакцинација без напуштања возила, док држава покушава да заустави поновно ширење пандемије. По њиховом мишљењу Влада и локалне самоуправе не смију бити ограничено застарјелим начином размишљања, већ поједноставити процедуре вакцинација, затражити сарадњу медицинских стручњака и увести нови систем вакцинација. Јапан је обезбиједио највећу количину вакцина за Ковид19 у Азији уочи припрема за љетње олимпијске игре. До сада је вакцинисано само 1,6% становништва, што је један од најуспоренијих темпа вакцинација међу развијених земаља.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

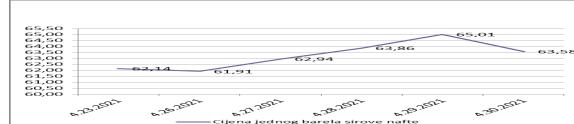
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс цијена услужног сектора (Г/Г)	МАР	0,0%	0,7% 0,0%
2.	Водећи индекс F	ФЕБ	-	98,7 98,1
3.	Концидирајући индекс F	ФЕБ	-	89,9 91,7
4.	Малопродаја (Г/Г)	МАР	4,7%	5,2% -1,5%
5.	Продаја у робним кућама и супермаркетима (Г/Г)	МАР	5,2%	3,0% -4,8%
6.	Број започетих кућа (Г/Г)	МАР	-7,3%	1,5% -3,7%
7.	Стопа незапослености	МАР	2,9%	2,6% 2,9%
8.	Стопа инфлације -Токио (Г/Г)	АПР	-0,2%	-0,6% -0,2%
9.	Индустријска производња (Г/Г) Р	МАР	-0,6%	4,0% -2,0%
10.	PMI индекс прерађивачког сектора F	АПР	53,3	53,6 52,7
11.	Индекс повјерења потрошача	АПР	34,2	34,7 36,1

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 130,49 на ниво од 131,40. JPY је депрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа 107,88 на ниво од 109,31.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 62,14 USD (51,37 EUR). Цијена нафте је до четвртка протекле седмице имала тенденцију раста, те се нашла на највишем нивоу у посљедњих шест седмица под утицајем оптимизма око раста тражње за овим енергентом, упркос појачаном ширењу инфекције Ковид19 у Индији и Бразилу. Чланице ОПЕС+ предвођене Саудијском Арабијом и Русијом су се договориле да би коалиција требало да настави с планом повећања обима понуде за 2 милиона барела дневно у наредна три мјесеца. Према процјенама ОПЕС+ свјетска потрошња нафте ће се ове године опоравити за снажних 6 милиона барела дневно, иако пријетњу опоравку представљају ризици појачаног ширења вируса у Индији и Бразилу. Након што је ОПЕС+ поново потврдио повјерење у раст тражње за овим енергентом и план наставка додатне понуде упркос расту броја заражених у неким земљама, цијена нафте је наставила да биљежи раст. Цијена нафте је током трговања у петак смањена под утицајем забринутости због ширења заразе вирусом Ковид19 у Индији и Бразилу. Појачане забринутости око новог затварања у овим економијама појачале су неизвјесност да би могло доћи до смањења тражње за овим енергентом. Анкета коју је у петак објавио Reutres је показала да се очекује да ће у овој години цијена нафте бити повећана под утицајем јачања тражње до које је дошло због појачане вакцинације и због оптимистичних прогноза ОПЕС+. У истраживању је учествовало 49 економиста који очекују да ће цијена нафте у овој години у просјеку износити 64,17 USD. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 63,58 USD (52,90 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је повећана за 2,32%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице



Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, пројцесе и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне фине унце злата је износила 1.777,20 USD (1.469,12 EUR). Почетком седмице цијена злата је биљежила благе промјене, јер су инвеститори били у ишчекивању резултата састанка FOMC-а који је одржан прошле седмице. Благи пад цијене овог племенитог метала забиљежен је у уторак под утицајем раста приноса на државне обvezнице САД, али је фокус инвеститора и даље био на исходу састанка FOMC-а. Фед је задржao каматне стопе близу нуле и откуп обvezница на 120 милијарди USD мјесечно. Иако се осјетио оптимистичан тон у изјави да су "под утицајем напретка у вакцинисању и снажне политичке подршке ојачали показатељи економске активности и запошљавања", те да се очекује побољшање и у секторима највише погођеним пандемијом, није дошло до измене реторике у смислу најаве измене монетарне политике. Предсједник Феда Powell је одбацио инфлаторне ризике, истакавши да се ради о транзиторном расту стопе инфлације, те је потврдио да Фед још није спреман разговарати о смањењу свог масовног програма куповине имовине. Овакве изјаве су утицале на раст приноса на државне обvezнице САД који су достигли највиши ниво у посљедње двије седмице, уз позитивна инфлаторна очекивања и податке који указују да се економски раст у I кварталу побољшао, што је утицало да се цијена злата смањи. Упркос томе што је у протеклој седмици цијена овог племенитог метала смањена, ипак је током априла забиљежила раст од око 3% под утицајем раста приноса на обveznicе САД и појачане тражње за златом. На затварању тржишта у петак цијена једне фине унце злата је износила 1.769,13 USD (1.471,82 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је забиљежила пад од 0,45%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

